

**AKADEMIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ V PRAZE**  
**STUDIJNÍ PROGRAM VÝTVARNÁ UMĚNÍ**  
**ATELIÉR KRESBY / ŠKOLA JIŘÍHO PETRBOKA**

**DIPLOMOVÁ PRÁCE**

**MÍSTA / PLACES**

Vypracovala: Mgr. BcA. Marta Zechová

Vedoucí diplomové práce: akad. mal. Jíří Petrbok

Oponent diplomové práce: PhDr. Lucie Šiklová, PhD.

Akademický rok 2019/2020

Hlavním námětem diplomové práce s názvem "Místa" je zima. Konkrétně svět lyžařů, hor a horských chat. Zajímá mne bezčasí související s pamětí místa, které je tlumočené prchavými, ale stále se opakujícími situacemi v různém časovém horizontu a atmosféře, ve které si tato místa vybavuji. Během malování se význam obrazu postupně vynořuje, vrství a transformuje, vyvíjí se nebo se prolíná do dalších obrazů. Výsledkem procesu je časově neurčitý výjev, který se mohl odehrát dnes, stejně jako před desítkami let. Výsledné vyznění obrazů není tedy spjato pouze s mojí vzpomínkou, ale umožňuje promítnutí vlastní paměti pozorovatele, zakládající se na jeho vlastních zkušenostech. Například vzpomínky na návštěvu zimních letovisek. Během malování obrazů na diplomovou práci, jsem kladla důraz na archetypální rysy, které v celku fungují jako identifikátor mého rukopisu. Zajímalo mne, jestli mohu se zapojením historizujících předmětů do obrazu namalovat obraz, který by byl současný.

Rozhodla jsem se pro sérii, která se bude vázat na bezprostřední prostředí horských letovisek a situace v nich zažité, případně fiktivně domalované. Primárně jsem se zaměřila na mnohokrát viděná místa v Krkonoších, přesněji pak na horské chaty a jejich interiéry a příběhy spíše civilního charakteru – tedy vypožorovaného. V obrazech jsem se snažila vytvořit jakousi novou skutečnost, která doplněním vnitřních pohnutí přenesených do kompozice – deformování prostoru, práce s charakterem osob, vytváří pravdivost oné chvíle, kterou chci vyjádřit. Pozorovala jsem typické lokální jevy, jako je světlo krbu, nad kterým se ve výšce suší promáčené oblečení, dřevěné obložení na stěnách, na něm visící staré fotografie. To vše podporující atmosféru, která napomáhá divákovi v uvědomění si vlastních prožitků z minulosti, vyvolání vzpomínek. Pro celou sérii je spojujícím prvkem sníh, který je abstraktní, nejasný a do jisté míry beztvary, zahalující skutečnost pod ním, vytvářející jakési tajemství. Mám ráda atmosféru zimní krajiny pro její klid, který vnímám jako druh zastaveného času.

Zprvu jsem malovala obrazy více civilního charakteru. V průběhu práce jsem začala kompozice více zjednodušovat nebo naopak komplikovat. Tento přístup byl pro mne nový. Snažila jsem se o obrazovost jako takovou a to bez přílišné narace nebo překomponovanosti a nadbytku informací. Tento krok byl pro mne zajímavý, protože jsem narazila na problém, kolik toho obraz tak zvaně unese a co si s ním mohu dovolit. Snažila jsem se využít předchozí zkušenosti s malbou krajiny, na které jsem pracovala na konci třetího ročníku. Během procesu

jsem neustále myslela na kvalitu malby jako takové. Přemýšlela jsem nad základy - barevností či směrem světla. Barva ovlivněna aktuálním počasím, teplota světla/stínů na sněhu nebo práce s měřítkem jako je rozpal dvou do sebe zapadajících úbočí a práce s fyzickou hmotou malby (jak namalovat sníh padající v lehkých velkých vločkách). Postupná práce mne dovedla částečně k redukování informací ve prospěch atmosféry. Zjistila jsem, že mne určitá narace v obraze baví a nechtěla bych ji do budoucna opustit. Velkou výzvou do budoucna je určitě malovat více věcí v určitém ději a zároveň malovat jeden ucelený obraz, který bude působit jako celek.

V předchozích letech jsem používala při malování olejové barvy, které vzhledem k stále zhoršujícím se alergiím jsem musela odložit a k malování jsem začala užívat barvy akrylové. Od oleje jsem úplně neodešla, jen ho již nemohu využívat v takové míře jako dříve. Jako základ používám fotografie, které vytvářím přímo v plenéru a to především na místech, kde se nedá využít kresba / malba ať už kvůli teplotním podmínkám, tak časovým nebo terénu ve kterém se nacházím. Součástí tvůrčího procesu byla příprava obrazu jako koláže. K jejich tvorbě využívám také staré pohlednice, plakáty a fotky z dřívějších dob (materiál, který souvisí s obecnou nikoliv pouze s mou vlastní pamětí). U malování experimentuji, nechávám se strhnout procesem – plátno barvami polévám, stříkám, podle potřeby využívám různých velikostí štětců, válečků, hadrů apod.. Při práci je pro mne důležitý fyzický kontakt s malbou. Ve velké míře využívám při tvorbě mořidel na dřevo. Našla jsem si k nim cestu ve druhém ročníku, kdy jsem hledala způsob, jak nejlépe převést živou akvarelovou skicu na větší formát, aniž by byla výsledkem utažená malba. Ani akrylem, ani olejem jsem nedocílila kýženého vpijení se barevných odstínů do sebe. Mořidlo mi tento záměr umožnilo. Vizualně jsou obrazy charakteristické výraznou strukturou v kontrastu s transparentním charakterem lavirovaných ploch. Struktury mi napomáhají vyjadřovat organickou část kompozic, které jsou mi vlastní více než geometrické / statické formy.

Nesnažím se o barevný posun směrem k realitě. Spíše si všímám drobných barevných nuancí ve sněhu, v korunách stromů apod., a ty citlivě reflektuji. Barevnost obrazů je v principu založená na pocitu z vnější atmosféry a z reflexe mých vnitřních emocí, které z vnějších podnětů plynou a zároveň je samotné dotvářejí.

Moje diplomová práce je soubor, ve kterém nacházím více souvisejících inspirací a východisek. Za důležitou považuji práci Petera Doiga, sympatický je jeho velkorysý a odvážný přístup k ploše obrazu i to, že se nebojí pustit v současné době do tématu krajiny. Blízká je mi i Karin Mama Anderson, která zachází s charakterem abstraktních ploch podobně jako Doig, čili strukturálně. Sledováním jejich obrazů se učím jak zacházet s abstrahováním reality a jak vyjádřit atmosféru a děj bez přílišné popisnosti. Postupem práce mne také ovlivnili malíři Neo Rauch a Jorg Immendorf. Druhého zmíněného jsem měla možnost vidět na výstavě v Madridu tento rok. Jejich práce mi tematicky blízké nejsou, ale pozorovala jsem zde právě práci s příběhem a světlem, které u nich vytváří i mezery mezi věcmi. Z českých umělců mám ráda obrazy Zbyňka Sedleckého pro jejich inspiraci každodenními situacemi, obsahovou nezatíženost výjevu a obrazovost. Inspiruje mne i Louis Dodd, která dovede každodenní výjevy z jejího okolí transformovat pokaždé v jiný obraz a to třeba hmotou stínu nebo světlem na zavěšeném ručníku. Také často maluje zasněžené krajiny, kde velmi jemné nuance šedých tónů ve mně vzbuzují opravdu zimní pocity. Cením si práce Uwe Wittwera, který se vyjadřuje za pomoci velkoformátových akvarelů. Také maluje podle starých fotografií, ve kterých nachází východiska a přetváří je ve scény současné. Malíř využívá grafického zjednodušení, což pozoruji i na svých věcech. Nejspíš se mi v nich odráží to, že se, vedle malování, věnuji i počítačové grafice.

V diplomové práci jsem otevřela pro sebe nový druh malby, ale i přemýšlení, které bych ráda rozváděla dál. Je mi vlastní malovat prostředí, které znám, v kterém se pohybuji. Zjistila jsem, že mi svědčí práce v sérii a také na stejný formát. V obrazech jsem často řešila problém s hranicí dokončenosti. Velmi snadno dojde k zahuštění malby, přičemž se ztratí její lehkost a uvolněnost. Přesto že mne přitahují šťavnatě barevné obrazy plných tvarů, tak jsem došla k tomu, že tento způsob malby je pro mé záměry zcela nevhodný. S velkými formáty vyvstalo několik problémů, například co se týče práce na zemi, nemohla jsem se dostat do středu obrazu, tak jsem musela často malovat nastojato, na což jsem nebyla zvyklá. Dalším problémem bylo zpracování velkých barevných ploch, nejdříve jsem si k nim nacházela cestu přes struktury, ale v pozdější fázi jsem se jich přestala bát a řešila je více zjednodušeně. Nová pro mne byla i práce s akrylem, který zasychá velmi rychle a z obrazu se vytrácela svítivost a svěžest barvy. Nakonec jsem více než akrylem malovala mořidly a obraz dotvářela lehce olejovými barvami.

S malbou pracuji lehce, baví mne její nedořečenost. Tento nový cyklus je jistým příběhem, který na sebe navazuje a pro mne vyjadřuje celek. Jistá narace a archetypy věčných a symbolických odkazů je také to, co mne bavilo.

V Praze dne 27. 8. 2020

.....